

Ne-tehniskais kopsavilkums

*SUNLY ATJAUNOJAMIE ENERGORESURSI BALTIJAS
VALSTĪS - PROJEKTS QUATTRO, LATVIJA*

2025. GADA APRĪLIS

KONTAKTINFORMĀCIJA

PROJEKTU VADĪTĀJA

Vārds, uzvārds:	Inga Šaicane
Adrese:	Biroju iela 10, Lidosta "Rīga", Marupes pag., Marupes nov., LV-1053
Tālrunis:	+ 371 29845989
E-pasts:	Inga.saicane@sunly.lv

KOMUNIKĀCIJAS VADĪTĀJA

Vārds, uzvārds:	Gita Sauka
Adrese:	Biroju iela 10, Lidosta "Rīga", Marupes pag., Marupes nov., LV-1053
Tālrunis:	+ 371 28326828
E-pasts:	Gita.sauka@sunly.lv

SATURS

1	IEVADS.....	Error! Bookmark not defined.
2	PROJEKTA APRAKSTS	4
3	PROJEKTA ATRAŠANĀS VIETA	Error! Bookmark not defined.
4	PROJEKTA DARBĪBAS UN LAIKA GRAFIKS.....	7
5	PROJEKTA PAMATOJUMS.....	Error! Bookmark not defined.
6	ATBILSTĪBA ATTIECĪGAJIEM VIDES UN SOCIĀLAJIEM TIESĪBU AKTIEM.	9
7	VIDES UN SOCIĀLO PASĀKUMU PLĀNS	9
8	PROJEKTA NORMATĪVO AKTU ATBILSTĪBA.....	Error! Bookmark not defined.
9	ZEMES IEGĀDE	Error! Bookmark not defined.
10	IEINTERESĒTO PUŠU IESAISTĪŠANA.....	Error! Bookmark not defined.
10.1	Sadarbība ar zemes īpašniekiem.....	Error! Bookmark not defined.
10.2	Sadarbība ar vietējām pašvaldībām.....	Error! Bookmark not defined.
10.3	Sadarbība ar Kopienas līderiem.....	Error! Bookmark not defined.
10.4	Sabiedriskā apspriešana.....	Error! Bookmark not defined.
11	IETEKME UZ VIDI UN SOCIĀLĀ IETEKME UN TĀS MAZINĀŠANAS PASĀKUMI.....	Error! Bookmark not defined.
12	KOMUNIKĀCIJA.....	Error! Bookmark not defined.
12.1	Ieinteresēto personu iesaistīšanas plāns	Error! Bookmark not defined.
12.2	Sūdzību mehānisms	Error! Bookmark not defined.
13	KONTAKTINFORMĀCIJA	Error! Bookmark not defined.
	PAPILDINĀJUMS.....	Error! Bookmark not defined.

ABREVIATŪRA

ABREVIATŪRA	SKAIDROJUMS
CESMP	Būvniecības, vides un sociālās pārvaldības plāns
EBRD	Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka
EHSS	Vides, veselības, drošības un sociālā aizsardzība
EIA	Ietekmes uz vidi novērtējums
E&S	Vides un sociālā joma
ESAP	Vides un sociālās rīcības plāns
ESDD	Vides un sociālā uzticamības pārbaude
EU	Eiropas Savienība
GBVH	Uz dzimumu vērsta vardarbība un uzmākšanās
GIP	Laba starptautiskā prakse
HR	Personālvadība
NGOs	Nevalstiskās organizācijas
NTS	Ne-tehniskais kopsavilkums
OHS	Arodveselība un darba drošība
PRs	Veiktspējas prasības
PV	Fotovoltika
SEP	Ieinteresēto pušu iesaistīšanas plāns
SPV	Īpaša mērķa uzņēmums
TMP	Satiksmes pārvaldības plāns

1 IEVADS

Sunly, neatkarīgs elektroenerģijas ražotājs un atjaunojamās enerģijas projektu attīstītājs Baltijā un Polijā, šobrīd attīsta četrus saules fotoelementu (PV) parkus visā Latvijā (turpmāk — “Projekts”), tostarp:

- **90 MW saules PV parks**, kas atrodas netālu no Dagdas pilsētas, Krāslavas novadā (“Dagda”);
- **81 MW saules PV parks**, kas atrodas Barkavas pagastā, Madonas novadā (“Barkava”);
- **54 MW saules PV parks**, kas plānots Matīšu pagastā, Valmieras novadā (“Valmiera”);
- **170 MW saules PV parks**, kas plānots Zirņu pagastā, Saldus novadā (“Zirņi”).

Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka (ERAB) apsver iespēju finansēt šo Projektu. Šim nolūkam tika uzsākts **vides un sociālās ietekmes novērtējums (ESDD)**, kurā ietilpa gan vietas apmeklējums, gan projekta dokumentācijas pārskats 2024. gada septembrī. ESDD mērķis ir identificēt un novērtēt potenciāli nozīmīgas nelabvēlīgas vides un sociālās ietekmes, izvērtēt atbilstību nacionālajai likumdošanai un ERAB snieguma prasībām, noteikt pasākumus šo ietekmju mazināšanai un apzināt iespējas, kā uzlabot Projekta ilgtspējību.

Visas projekta vietas saskaņā ar ERAB Vides un sociālās politikas (2019) vadlīnijām klasificētas kā **“B” kategorijas** projekti, jo iespējamās negatīvās vides un sociālās ietekmes ir vietēji ierobežotas, pārsvarā atgriezeniskas un novēršamas, izmantojot pieejamus un ieteiktus mazināšanas pasākumus.

Šis **Netehniskais kopsavilkums (NTS)** sniedz pārskatu par Projekta būvniecības un ekspluatācijas potenciālo vides un sociālo ietekmi un ieguvumiem. Tajā arī aprakstīts, kā šīs ietekmes tiks mazinātas un pārvaldītas visos projekta attīstības posmos. Šis dokuments balstās uz 2024. gada septembra ESDD rezultātiem un Projekta progressa pārskatu 2025. gada aprīlī.

2 PROJEKTA APRAKSTS

Projekts ietver četru saules fotoelementu (PV) parku būvniecību un ekspluatāciju dažādos Latvijas reģionos. Paredzēts, ka visu saules PV parku kalpošanas laiks būs vismaz 25 gadi. Jau ir noslēgti ilgtermiņa zemes nomas līgumi ar visiem skartajiem zemes īpašniekiem, un visi līgumi ir noslēgti brīvprātīgi, balstoties uz brīvā tirgus principiem. **1. tabulā** sniegts katra Projekta objekta galveno raksturlielumu kopsavilkums.

1. tabula – projektu apraksts

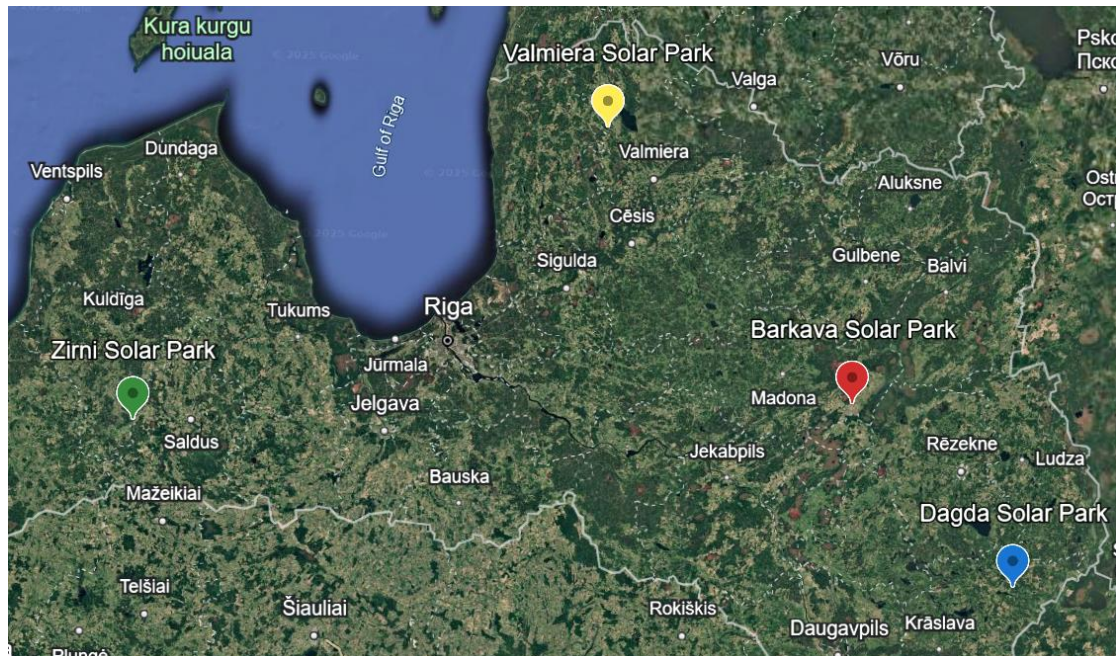
Projekta vieta	Atrašanās vieta	Zemes vienības	Jauda	Transmisija	Zemes izmantošana	Saistītie objekti
Dagda	Dagdas pagasts,	10	90MW	110 kV pazemes	Agrāk un šobrīd tiek izmantota	Sasitībā ar projektu tiek

	Krāslavas novads – reģions Latgalē, Latvijā			elektropārvades līnija (-as)	lauksaimniecības nolūkiem, tostarp lopu ganīšanai un rapša sēklu stādīšanai	būvēta jauna 110 kV apakšstacija un piebraucamais ceļš, kas šobrīd ir būvniecības stadijā
Barkava	Barkavas pagasts, Madonas novads - reģions Vidzemē, Latvijā	2	81 MW	5km pazemes pārvades līnija	Iepriekš izmantotas graudaugu audzēšanai, bet kopš 2023. gada septembra aktīvi darbi uz zemes vairs nav notikuši.	Saules parks tiks pieslēgts tieši pie esošās pārvaldes sistēmas operatora (TSO) apakšstacijas, kas atrodas aptuveni 4896m attālumā no saules parka teritorijas.
Zirni	Zirņu pagasts, Saldus novads, reģions Kurzemē, Latvijā	17	170 MW	30 kV pazemes elektropārvades līnija, kas savieno projektu ar jau esošo pārvades infrastruktūru	Lauksaimniecības zeme, ar dažām meža platībām	Saules parks tiks pieslēgts tieši pie esošās pārvaldes sistēmas operatora (TSO) apakšstacijas, kas tiks izbūvēta parka teritorijā. Projekts ietvers arī jaunas drenāžas struktūras un esošā, piebraucamā ceļa modernizāciju.
Valmiera	Matīšu pagasts, Valmieras novads, reģions Vidzemē, Latvijā. Apmēram 25 km no Valmieras.	7	54MW	Pazemes elektroenerģijas pārvades līnija, kas šķērsos vienu zemesgabalu.	Iepriekš izmantota lauksaimniecībai	Parks tiks savienots ar jauno apakšstaciju, kas atradīsies uz vietas, projekta teritorijā, pie tās varēs piekļūt pa modernizētu piebraucamo ceļu.

3 PROJEKTA ATRAŠANĀS VIETA

1. attēlā redzama visu četru projektu atrašanās vieta Latvijā.

1. attēls – projektu atrašanās vietas

DAGDA

Dagdas saules parka projekts atrodas Dagdas pagastā, Krāslavas novadā, Latgales reģionā, Latvijā. Projekta teritorija atrodas netālu no valsts robežas ar Baltkrieviju, aptuveni 60 km attālumā no reģionālās pilsētas Rēzeknes un 35 km no Krāslavas. Tuvākais apdzīvotais punkts projektam ir Dagdas pilsēta ar aptuveni 1800 iedzīvotājiem, kas atrodas apmēram 4,5 km uz rietumiem no projekta teritorijas.

BARKAVA

Barkavas saules parka projekts atrodas Barkavas pagastā, Madonas novadā, Austrumlatvijā. Projekta teritorija atrodas aptuveni 30 km attālumā no Madonas pilsētas un 200 km no valsts galvaspilsētas Rīgas. Ainava, kurā atrodas projekts, galvenokārt sastāv no bijušajām lauksaimniecības zemēm, kuras ieskauj aktīvi apsaimniekotas lauksaimniecības teritorijas. Projekta vieta atrodas aptuveni 2,7 km uz austrumiem no Barkavas ciema, kur dzīvo nedaudz vairāk nekā 700 iedzīvotāju.

VALMIERA

Valmieras saules parks atrodas Matīšu pagastā, Valmieras novadā, Ziemeļaustrumlatvijā, aptuveni 101 km attālumā no Rīgas. Projekta vieta atrodas aptuveni 1 km attālumā no Matīšu ciema, kur dzīvo nedaudz vairāk nekā 400 iedzīvotāju. Teritorijai pieguļ vai tās tuvumā atrodas vairākas dzīvojamās mājas, no kurām vismaz viena ir apdzīvota.

ZIRNI

Zirņu saules parks atrodas Zirņu pagastā, Saldus novadā, Dienvidrietumlatvijā, aptuveni 126 km attālumā no Rīgas. Tuvākajā apdzīvotajā vietā – Zirņos – 2021. gadā tika reģistrēti aptuveni 249 iedzīvotāji. Reģionālā pilsēta Saldus atrodas aptuveni 26 km attālumā no projekta vietas, un 2024. gadā tās iedzīvotāju skaits bija aptuveni 12 200.

4 PROJEKTA AKTIVITĀTES UN LAIKA GRAFIKS

Galveno projekta atskaides punktu kopsavilkums pieejams 2. Tabulā.

2. Tabula – Projekta atskaides punkti

Projekts	Aktivitāte	Sākuma laiks	Beigu laiks
Dagda	Apakšstacijas būvniecība	Jūlijs 2024	Oktobris 2025
	Būvlaukuma sagatavošanas darbi	Aprīlis 2025	Septembris 2025
	Zemes rakšanas un kabeļu (0.8kV un 20kV) darbi	Maijs 2025	Decembris 2025
	PV moduļu uzstādīšana	Augusts 2025	Februāris 2026
	20kV pieslēgums 110kv apakšstacijai	Augusts 2025	Decembris 2025
	Nodošana ekspluatācijā	Marts 2026	Septembris 2026
Zirni	Apakšstacijas būvniecība	Aprīlis 2025	Decembris 2026
	Būvniecība	Aprīlis 2025	Jūnijs 2027
	PV moduļu uzstādīšana	Septembris 2025	Augusts 2026
	20/0,8 kV energoapgāde	Oktobris 2026	Oktobris 2026
	Nodošana ekspluatācijā	Oktobris 2026	Jūnijs 2027
Valmiera	Apakšstacijas būvniecība	Decembris 2024	Aprīlis 2026
	Būvlaukuma sagatavošanas darbi	Decembris 2024	Februāris 2025
	Zemes rakšanas un kabeļu (0.8kV un 20kV) darbi	Februāris 2025	Septembris 2025
	20kV pieslēgums 110kv apakšstacijai	Februāris 2026	Februāris 2026
	Nodošana ekspluatācijā	Februāris 2026	Jūnijs 2026
Barkava	Būvlaukuma sagatavošanas darbi	Septembris 2024	Februāris 2025
	Zemes rakšanas un kabeļu (0.8kV un 20kV) darbi	Decembris 2024	Septembris 2025
	PV moduļu uzstādīšana	Aprīlis 2025	Oktobris 2025
	Apakšstacijas ieslēgšana/elektroapgādes nodrošināšana	Februāris 2026	Februāris 2026
	Nodošana ekspluatācijā	Februāris 2026	Maijs 2026

DAGDA

Dagdas saules parka būvdarbi tiek plānoti aptuveni 11 mēnešu laikā — no 2025. gada aprīļa līdz 2026. gada martam, un pirmie 20 MW jaudas tiks pieslēgti apakšstacijai 2025. gada septembrī. Projekta nodošana ekspluatācijā tiek plānota no 2026. gada marta līdz 2026. gada septembrim. Dagdas saules parku būvēs un ekspluatēs speciāli izveidota juridiska persona — “SPV Kurzeme” SIA. Par saules parka būvniecības ģenerāluzņēmēju (EPC līguma izpildītāju) izvēlēts Lietuvas uzņēmums “Vejusta” UAB. Būvdarbu maksimuma laikā uz vietas varētu strādāt līdz pat 100 darbiniekiem. Paredzēts, ka projekta darbinieki tiks izmitināti Dagdas pilsētā.

Apakšstacijas būvdarbus veic Latvijas uzņēmums “Elko”. Tiek plānots, ka apakšstacijas būvniecība, kas uzsākta 2024. gada jūlijā, tiks pabeigta līdz 2025. gada pēdējam ceturksnim.

BARKAVA

Barkavas saules parka teritorijas sagatavošanas darbi uzsākās 2024. gada septembrī. Būvniecības periods sākas 2024. gada decembrī, un būvdarbu pabeigšana plānota 2025. gada beigās, savukārt saules parka darbības uzsākšana — 2026. gadā. Barkavas saules parku būvēs un ekspluatēs speciāli izveidota juridiska persona — “MAX SOLAR” SIA. Par saules parka būvniecības ģenerāluzņēmēju (EPC līguma izpildītāju) izvēlēts Latvijas uzņēmums “BT Power” SIA. Būvdarbu maksimuma laikā uz vietas plānots līdz 70 darbiniekiem. Darbinieki tiks izmitināti vietējā viesu namā, ko ģenerāluzņēmējs iegādājies Madonas novadā.

VALMIERA

Valmieras saules parka teritorijas sagatavošanas darbi uzsākās 2024. gada decembrī. Būvniecības periods sākas tā paša gada decembrī, un būvdarbu pabeigšana plānota 2025. gada beigās, savukārt saules parka nodošana ekspluatācijā paredzēta 2026. gadā.

Projektam izvēlētie ģenerāluzņēmēji (EPC) ir “Kvēle” SIA (par saules paneļu būvniecību) un “RECK” SIA (par augstsprieguma tīklu darbiem). Būvdarbu maksimuma laikā objektā vienlaikus plānojas līdz 40 darbiniekiem. Darbinieku izmitināšana paredzēta darbinieku viesnīcā “Alejaparks” Valmieras nomalē.

ZIRNI

Zirņu saules parka būvniecību plānots uzsākt 2025. gada aprīlī, būvdarbus pabeidzot 2026. gada beigās, un saules parka nodošana ekspluatācijā paredzēta vēl tajā pašā gadā — 2026. gadā. Par ģenerāluzņēmēju (EPC) saules parka būvniecībai izvēlēts Latvijas uzņēmums “BT Power” SIA.

5 PROJEKTA PAMATOJUMS

Latvija ir ieviesusi vairākas nacionālās enerģētikas stratēģijas, lai veicinātu pāreju uz plašāku atjaunojamo energoresursu izmantošanu. Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.–2030. gadam paredz palielināt atjaunojamās enerģijas īpatsvaru elektroenerģijas ražošanā no 53% līdz 80% līdz 2030. gadam. Šī mērķa sasniegšanai būs nepieciešama gan vēja, gan saules enerģijas ražošanas paplašināšana, kas rada ievērojamas iespējas atjaunojamās enerģijas projektu attīstībai visā Latvijā.

Latvijas Enerģētikas likums tāpat atbalsta atjaunojamo energoresursu, tostarp saules enerģijas, attīstību, piedāvājot atbalsta mehānismus, piemēram, subsīdijas un nodokļu atvieglojumus, regulējot decentralizēto elektroenerģijas ražošanu un nosakot pieslēgumu noteikumus elektrotīklam. Šis tiesiskais regulējums ir izstrādāts, lai piesaistītu investīcijas saules enerģijas projektos un nodrošinātu ilgtspējīgu enerģijas piegādi.

Reaģējot uz pieaugošo pieprasījumu pēc atjaunojamās enerģijas, “Sunly” plāno attīstīt projektus vēja, saules un enerģijas uzkrāšanas jomās, lai stiprinātu enerģētisko drošību un nodrošinājumu Baltijas reģionā.

6 ATBILSTĪBA ATTIECĪGAJIEM VIDES UN SOCIĀLAJIEM TIESĪBU AKTIEM

Projekts ir izstrādāts tā, lai tas atbilstu visām attiecīgajām Latvijas, ERAB (Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka) un Eiropas Savienības vides, sociālajām, veselības un drošības prasībām un standartiem. Lai nodrošinātu vides aizsardzību un sabiedrības veselību un drošību, tiks piemērotas visstingrākās no spēkā esošajām prasībām — neatkarīgi no tā, vai tās ir nacionālās, ERAB vai ES regulas.

Saskaņā ar Latvijas nacionālo likumdošanu šiem projektiem nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums (IVN). Tomēr atsevišķas vides un sociālās prasības tiek regulētas ar šādiem Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem:

- Noteikumi par atļaujām jaunas elektroenerģijas ražošanas iekārtas ieviešanai vai esošās jaudas palielināšanai (19.12.2023. / Nr. 821);
- Noteikumi par mikroliegumu izveidošanu, apsaimniekošanu, to saglabāšanu, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu (18.12.2012. / Nr. 940);
- Darba aizsardzības likums;
- Darba likums; un
- Vides aizsardzības likums.

Starptautiskie aizdevēji, kas ir iesaistīti šajā projektā, prasa, lai to finansētie projekti atbilst šādiem starptautiskajiem standartiem:

- ERAB Vides un sociālajai politikai (2019) un ERAB veiktspējas prasībām (*Performance Requirements*);
- Attiecīgajām Eiropas Savienības direktīvām, piemēram, IVN direktīvai, Atkritumu pamatdirektīvai, Putnu un biotopu direktīvām, Ūdens pamatdirektīvai un Darba drošības un veselības aizsardzības direktīvām;
- Starptautiskajai labajai praksei (Good International Practice), īpaši IFC EHS vispārīgajām vadlīnijām (2007. gada aprīlis);
- SDO (Starptautiskās Darba organizācijas) pamatkonvencijām;
- ANO Vadošajiem principiem uzņēmējdarbībā un cilvēktiesībās.

7 VIDES UN SOCIĀLO PASĀKUMU PLĀNS

Lai atbilstu ERAB (Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas) prasībām, četru saules enerģijas parku projektam ir veikta vides un sociālo aspektu padziļināta izpēte

(Environmental and Social Due Diligence – ESDD). Novērtējums ir veikts saskaņā ar ERAB veikspējas prasībām, ES standartiem un labāko starptautisko praksi. Pamatojoties uz identificētajām neatbilstībām vai trūkumiem, ir izstrādāts Vides un sociālās rīcības plāns (Environmental and Social Action Plan – ESAP), kurā iekļautas darbības, kas jāīsteno, lai nodrošinātu projekta atbilstību EBRD prasībām. “Sunly” apņemas šo plānu pilnībā īstenot. ESAP tika sākotnēji izstrādāts 2024. gada oktobrī, un vēlāk atjaunināts, ņemot vērā projekta progresu līdz 2025. gada aprīlim.

Tāpat ir sagatavots sabiedrības informēšanas dokumentu komplekts, kas ietver šo īso pārskatu (NTS) un četru atsevišķu projektu sabiedrības iesaistes plānus (Stakeholder Engagement Plans – SEPs). Šie plāni nosaka kā tiks īstenotas sabiedriskās apspriešanas aktivitātes, tostarp: potenciālo ieinteresēto pušu identificēšana; komunikācijas metodes un formāti; kā arī informācijas reģistrēšanas un atgriezeniskās saites mehānismi. Šis ietvars nodrošina, ka sabiedrība un ieinteresētās puses tiek pienācīgi informētas un iesaistītas visos projekta posmos.

8 PROJEKTA NORMATĪVO AKTU ATBILSTĪBA

Projekta projektēšanas plāni un pieteikumi ir iesniegti attiecīgajām vietējām pašvaldībām. Visas nepieciešamās atļaujas, tostarp: būvatļaujas, hibrīdprojekta atļauja (saules enerģija + bateriju uzkrāšanas sistēma — PV + BESS), vienošanās par jauna elektroenerģijas pārvades sistēmas pieslēguma izveidi, kā arī pašvaldības tehniskie noteikumi ir saņemtas visiem četriem projekta objektiem. Saskaņā ar Latvijas nacionālo likumdošanu, ietekmes uz vidi novērtējums (IVN) nevienā no projekta vietām nav nepieciešams. Visu nepieciešamo atļauju pilns saraksts ir pieejams 3. tabulā.

3. Tabula – Projekta atļaujas

Nepieciešamā atļauja	Atļaujas piešķirēja-iestāde	Projekts	Statuss
Atļauja jaunu elektroenerģijas ražošanas iekārtu ieviešanai	Ekonomikas ministrija	Dagda	✓
		Barkava	✓
		Valmiera	✓
		Zirni	✓
Grozījumi atļaujā par jaunu elektroenerģijas ražošanas iekārtu ieviešanu, datēti ar 2022. gada 19. jūniju.	Būvniecības valsts kontroles birojs	Dagda	✓
		Barkava	N/A
		Valmiera	✓
		Zirni	✓
Hibrīdprojekta atļauja (PV+BESS)	Būvniecības valsts kontroles birojs	Dagda	✓
		Barkava	✓
		Valmiera	✓
		Zirni	✓
Līgums par jauna elektroenerģijas pārvades sistēmas pieslēguma ierīkošanu	Pārvades sistēmas operators	Dagda	✓
		Barkava	✓
		Valmiera	✓
		Zirni	✓
Projekta koncepcijas iesniegšana vietējā pašvaldībā	Krāslavas novada dome	Dagda	✓
	Madonas novada dome	Barkava	✓
	Valmieras novada dome	Valmiera	✓
	Saldus novada dome	Zirni	✓
Pašvaldības tehnisko noteikumu izdošana	Krāslavas novada dome	Dagda	✓
	Madonas novada dome	Barkava	✓
	Valmieras novada dome	Valmiera	✓

	Saldus novada dome	Zirni	✓
Biotopu paziņojumi	Krāslavas novada dome	Dagda	✓
	Madonas novada dome	Barkava	N/A
	Valmieras novada dome	Valmiera	✓
	Saldus novada dome	Zirni	N/A
	Krāslavas novada dome	Dagda	✓
Būvatļaujas izsniegšana (apakšstacija, piebraucamais ceļš)	Madonas novada dome	Barkava	✓
	Valmieras novada dome	Valmiera	✓
	Saldus novada dome	Zirni	✓

9 ZEMES IEGĀDE

Zeme, kas nepieciešama visiem no četriem projekta objektiem, ietver teritoriju saules parkiem, kabeļu koridoriem un apakšstacijām. Visām saules parku zemes vienībām jau ir noslēgti ilgtermiņa zemes nomas līgumi ar skartajiem zemes īpašniekiem, un tie noslēgti uz brīvprātīgas vienošanās pamata brīvā tirgus apstākļos. Visiem zemes īpašniekiem bija tiesības atteikties, un projekta ietvaros nav izmantotas vai pieprasītas nekādas piespiedu atsavināšanas pilnvaras.

Par zemi, kuru ietekmē kabeļu koridoru izbūve, ir noslēgtas servitūta vienošanās. Lielākajā daļā gadījumu zemes īpašniekiem tiek maksāta ikmēneša maksa. Tomēr daži zemes īpašnieki ir izvēlējušies saņemt atlīdzību nevis naudā, bet gan citā veidā – piemēram, kā infrastruktūras uzlabojumus, piebraucamā ceļa remontu vai citu pakalpojumu, par ko abas puses vienojušās.

4. tabulā sniegts pārskats par ietekmētajiem zemes gabaliem, to īpašniekiem un spēkā esošajiem zemes nomas līgumiem katrā no projektiem.

4. tabula – Projekta skartās zemes vienības

Projekts	Projekta daļa	Nepieciešamā zeme	Zemes īpašnieks	Zemes līgums
Dagda	Saules parka teritorija	9 zemes vienības	1 privāts zemes īpašnieks 2 lauksaimniecības uzņēmumi/zemnieku saimniecības	Ilgtermiņa zemes nomas līgumi ar attiecīgajiem zemes īpašniekiem tika noslēgti laika posmā no 2023. gada jūnija līdz 2024. gada martam, balstoties uz brīvprātīgiem un tirgus apstākļiem atbilstošiem nosacījumiem.
	Kabeļu trase	5 zemes vienības	3 privāti zemes īpašnieki 2 uzņēmumi	Noslēgtas servitūta vienošanās. Lielākajā daļā gadījumu zemes īpašniekiem tiek maksāta ikmēneša maksa, taču viens no īpašniekiem ir pieprasījis atlīdzību natūrā.
Barkava	Saules parka teritorija	2 zemes vienības	1 privāts zemes īpašnieks	Ilgtermiņa zemes nomas līgumi ir noslēgti ar skartajiem zemes īpašniekiem, un tie tika saskaņoti laika posmā no 2022. gada jūnija līdz novembrim, brīvprātīgi,

				atbilstoši brīvā tirgus nosacījumiem.
	Kabeļu trase	12 zemes vienības	8 privāti zemes īpašnieki 1 lauksaimniecības uzņēmumi/zemnieku saimniecības	Ir parakstīti servitūta līgumi ar visiem zemes īpašniekiem, kuru īpašumos tiks izbūvēts pazemes kabelis.
Valmiera	Saules parka teritorija	6 zemes vienības	3 privāti zemes īpašnieki 1 mežsaimniecības uzņēmums (pieder 2 zemes vienības)	Ilgtermiņa zemes nomas līgumi ir noslēgti ar attiecīgajiem zemes īpašniekiem, un tie tika saskaņoti brīvprātīgi, atbilstoši brīvā tirgus nosacījumiem, laika posmā no 2022. gada jūnija līdz 2023. gada novembrim.
	Kabeļu trase	1 zemes vienības	1 privāts zemes īpašnieks	Ir parakstīti servitūta līgumi ar visiem zemes īpašniekiem, kuru īpašumos tiks izbūvēts pazemes kabelis.
Zirni	Saules parka teritorija	21 zemes vienības	8 privāti zemes īpašnieki 1 mežsaimniecības uzņēmums (pieder 2 zemes vienības) 2 uzņēmumi	Ilgtermiņa zemes nomas līgumi ir noslēgti ar attiecīgajiem zemes īpašniekiem, un tie tika saskaņoti brīvprātīgi, atbilstoši brīvā tirgus nosacījumiem, laika posmā no 2022. gada augusta līdz 2023. gada oktobrim.
	Kabeļu trase	18 zemes vienības	10 privāti zemes īpašnieki	Ir parakstīti servitūta līgumi ar visiem zemes īpašniekiem, kuru īpašumos tiks izbūvēts pazemes kabelis.

10 IEINTERESĒTO PUŠU IESAISTĪŠANA

Sunly ir aktīvi sadarbojies ar dažādām ieinteresētajām pusēm saistībā ar šo projektu, tostarp ar četru iesaistīto pašvaldību pārstāvjiem, vietējām pagastu pārvaldēm un zemes īpašniekiem, kurus ietekmē projekts. Sunly komunikācijas vadītājs un projekta zemes pārvaldītāji (CLO – Community Liaison Officers) kalpo kā galvenie kontakti vietējai sabiedrībai. Sunly ir arī uzsācis sabiedrības ieguldījumu iniciatīvas, piemēram, nodrošinot sporta apģērbus un citus priekšmetus vietējām skolām, kā arī atbalstot kopienas pasākumus, ar plāniem šādas aktivitātes paplašināt nākotnē.

Šajā sadaļā ir apkopota līdz šim veiktā ieinteresēto pušu iesaiste Dagdas, Barkavas, Valmieras un Zirņu projektu vietās. Katrā no projekta vietām izstrādātajos ieinteresēto pušu iesaistes plānos (SEP – Stakeholder Engagement Plans) ir aprakstītas turpmākās aktivitātes, ko Sunly veiks, lai nodrošinātu sabiedrības līdzdalību. Detalizētāka informācija par SEP pieejama šī ziņojuma 12. sadaļā.

10.1 Zemes īpašnieku iesaiste

Kā daļu no teritoriju izvērtēšanas un zemes nomas līgumu noslēgšanas procesa, Sunly ir aktīvi sadarbojies ar vietējiem zemes īpašniekiem, kurus projekts skar tiešā veidā. Visi zemes nomas līgumi saules parku zemes gabaliem tika noslēgti, ievērojot brīvprātīgus tirgus nosacījumus un abu pušu vēlmi sadarbīties. Sunly Zemes projektu vadītāji (CLO) ir izveidojuši ilgtermiņa attiecības ar šiem zemes īpašniekiem, turpinot regulāru saziņu pēdējā gada laikā. Sunly komanda arī turpinās sadarbību ar šīm iesaistītajām pusēm visa projekta dzīves cikla laikā, sniedzot informāciju par projekta attīstību un risinot jebkādas jautājumus vai bažas.

10.2 Vietējo pašvaldību iesaiste

Sunly ir veicis regulāru sadarbību ar Krāslavas novada pašvaldību (Dagdas projekts), Madonas novada pašvaldību (Barkavas projekts), Valmieras novada pašvaldību (Valmieras projekts) un Saldus novada pašvaldību (Zirņu projekts) — īpaši saistībā ar atļauju un saskaņojumu procedūrām, lai nodrošinātu, ka projekts atbilst nacionālajai likumdošanai un ir saņemtas visas nepieciešamās atļaujas. Neviena no četrām iesaistītajām pašvaldībām nav paudusi bažas par projektiem, un visas ir optimistiskas par šo projektu potenciālu veicināt reģionālo attīstību. Tāpat Sunly ir tikusies ar Kuldīgas novada domi un iepazīstinājusi ar Zirņu projekta ieceri.

10.3 Kopienas līderu iesaiste

Sunly ir sadarbojies ar vietējiem kopienu līderiem, tostarp pagasta pārvalžu pārstāvjiem, vietējām skolām, Matīšu senioru biedrību un NVO pārstāvjiem, informējot par projektiem un apspriežot iespējas atbalstīt sabiedrības iniciatīvas, kas balstītas uz vietējo iedzīvotāju konsultācijās identificētajām prioritātēm. Līdz šim tas ietvēris sporta tērpu nodrošināšanu Dagdas vidusskolai, atbalstu vietējā NVO "Sporta klubs Matīši" organizētam futbola un hokeja turnīram Valmieras projekta tuvumā, Barkavas ciema dīķa attīrīšanas iniciatīvas atbalstīšanu, kā arī vietējā slēpojuma pasākuma atbalstu Barkavā.

10.4 Sabiedriskās apspriešanas

Līdz šim "Sunly" ir īstenojis vairākas sabiedriskās apspriedes. 2024. gada 21. novembrī Skrundas kultūras namā notika informatīva sanāksme, kurā iedzīvotāji tika iepazīstināti ar plānoto Zirņu saules parku. Citas sabiedriskās apspriedes, kas galvenokārt bijušas vērstas uz vēja parku attīstības iecerēm, ir izmantotas arī saules parku projektu komunikācijai — piemēram, pasākums Svariņu bibliotēkā 2024. gada februārī, kurā tika akcentēts Dagdas saules parks, kā arī sanāksme Matīšu ciemā 2025. gada 19. martā, kurā uzmanība tika pievērsta Valmieras saules parkam.

11 IETEKME UZ VIDI UN SOCIĀLĀ IETEKME UN TĀS MAZINĀŠANAS PASĀKUMI

Kopumā tiek sagaidīts, ka projektam būs mērenas ietekmes uz vidi, veselību, drošību un sociālajiem aspektiem, kuras tiks mazinātas, izmantojot vienkāršus pārvaldības pasākumus, kas tiks piemēroti saules parku būvniecības un ekspluatācijas laikā. Galvenās potenciālās ietekmes uz vidi, veselību, drošību un sabiedrību, kas saistītas ar

četrus saules parku attīstību, kā arī atbilstošie mazināšanas pasākumi šo ietekmju pārvaldīšanai ir apkopoti 5. tabulā.

5. tabula – Projekta ietekmes novērtējums un mazināšana

Tēma	Ietekme	Ierobežojošie pasākumi
Satiksmes un transports	Būvniecības laikā ceļi var kļūt noslogotāki, radot nelielus traucējumus un iespējamu emisiju pieaugumu, kas var ietekmēt vietējo gaisa kvalitāti. Satiksmes ietekme galvenokārt būs saistīta ar projekta būvniecības fāzi — pārvadājot preces un materiālus, piemēram, saules paneļus un tiem nepieciešamo aprīkojumu, darbiniekus, ūdens tvertnes, mainot ķīmiskās tualetes, kā arī piegādājot apkopes materiālus un iekārtas.	Katram projekta objektam tiks izstrādāts un ieviests konkrētajai vietai pielāgots Satiksmes organizācijas plāns (Traffic Management Plan – TMP), kas ietvers arī putekļu kontroles pasākumus. Visiem būvuzņēmējiem būs jāievēro šis plāns. TMP ietvers atbilstošus pasākumus transporta radītās ietekmes mazināšanai, tostarp: - Darbu veikšanas laikā izvairīties no transporta plūsmas maksimumstundās; - Ierobežot transportlīdzekļu braukšanas ātrumu, lai samazinātu putekļu emisijas un novērstu ceļu satiksmes negadījumus; - Ierobežot satiksmes kustību apdzīvotās vietās tikai diennakts gaišajā laikā; - Noteikt īpašas stāvvietas; - Veikt regulāru transportlīdzekļu tehnisko apkopi ārpus būvlaukuma; - Degvielas uzpilde transportlīdzekļiem un tehnikai notiks tikai tam paredzētās, speciāli norobežotās vietās; - Transportlīdzekļi un iekārtas, kad tās netiek izmantotas, tiks izslēgtas, lai samazinātu emisijas un taupītu degvielu.
Atkritumi	Nav paredzēts, ka Projekts radīs lielu atkritumu apjomu, izņemot vispārējos būvniecības atkritumus (piemēram, iepakojumu, sadzīves atkritumus). Par apkures, tuaļu u.c. tīrītā aprīkojuma aizvākšanu no teritorijas būs atbildīgs līgumuzņēmējs. Arī notekūdeņus izvedīs nolīgtais uzņēmums. Viena no potenciāli bīstamajām atkritumu plūsmām būs bojātie saules paneļi.	Katram projekta objektam tiks izstrādāts un ieviests atkritumu apsaimniekošanas plāns (ietverot arī notekūdeņus). Šajos plānos būs sniegta papildu informācija par katra atkritumu veida aprakstu visā stacijas darbības laikā, atbildīgajiem darbiniekiem un viņu pienākumiem atkritumu apsaimniekošanā, darbībām ar dažādiem atkritumu veidiem (atkārtota izmantošana, pārstrāde, atgūšana un iznīcināšana), kā arī paredzamais katra atkritumu veida daudzums. Atkritumi no objektiem tiks izvesti, izmantojot likumīgu un uzticamu atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniedzēju uz attiecīgu pārstrādes vai apglabāšanas iekārtu. Bojātie saules paneļi tiks nogādāti uz

		Lietuvas saules paneļu pārstrādes uzņēmumu "International Recycling UAB".
Water	Nav paredzēts, ka Projekts ietekmēs vietējo ūdensapgādi kādā no teritorijām. Būvniecības posmā ūdens patēriņš galvenokārt būs saistīts ar labklājības vajadzībām (darbinieku ikdienas lietošanai). Saules paneļi tiks attīrīti dabiskā ceļā — ar vēju un lietus ūdeni, tāpēc papildu ūdens izmantošana to tīrīšanai nav nepieciešama.	Būvniecības laikā būvuzņēmēji ieviesīs projekta būvniecības vides un sociālās pārvaldības plānu (C-ESMP), kurā būs iekļauti noteces ūdeņu pārvaldības pasākumi. Šie pasākumi tiks īstenoti, lai novērstu lietusūdens vai būvdarbu rezultātā radušās noteces nonākšanu apkārtējā vidē vai tuvumā esošos ūdensobjektos.
Augsne	Būvniecības darbības, kas saistītas ar Projektu, var radīt apdraudējumu augsnes kvalitātei — tās zudumu, eroziju vai piesārņojumu.	Lai mazinātu augsnes erozijas un piesārņojuma risku, būvuzņēmēji īstenos kompensējošus pasākumus, lai novērstu notekūdeņu nejaušu noplūdi apkārtējā vidē un augsnes resursu zudumu. Šie pasākumi ietver: • Augsnes uzkrāšanu (pagaidu kaudzes veidošanu); • No būvniecības zonām izņemtā virskārtas un apakškārtas augsnes atsevišķu uzglabāšanu; • Visu traucēto teritoriju atjaunošanu, izmantojot uzkrāto virskārtas augsni; • Visu materiālu, iekārtu, degvielas un eļļas uzglabāšanu īpaši tam paredzētās un drošās noliktavās.
Kopienas veselība, drošība un aizsardzība	Gaisa kvalitāte, putekļi, troksnis, vibrācijas un izmeši Gaisa kvalitāte var pasliktināties, pieaugot satiksmei, tostarp arī putekļiem, kas rodas no transportlīdzekļu kustības un citiem būvdarbiem. Būvniecības darbu laikā var pieaugt arī trokšņa un vibrāciju līmenis. Kopienas drošības riski rodas, palielinoties transporta intensitātei, īpaši iedzīvotājiem, kuri lieto piekļuves ceļus kopā ar būvdarbu tehniku vai dzīvo tuvu materiālu un darbinieku transportēšanas maršrutiem. Šie riski ir saistīti tikai ar projekta būvniecības fāzi.	Tiks izstrādāts un ieviests Projekta būvniecības vides un sociālās pārvaldības plāns (C-ESMP), lai mazinātu konkrētajai teritorijai raksturīgo ietekmi uz vidi, veselību, drošību un sociālajiem aspektiem. Plānā būs iekļauti pasākumi emisiju, trokšņa, putekļu, ūdens apsaimniekošanas, bīstamo vielu pārvaldības, satiksmes, darba drošības, teritorijas apsardzes, darbaspēka pieplūduma mazināšanai, kā arī noteikts vides inspekciju, monitoringa un audita uzdevumu apjoms un grafiks. Kā daļa no Sabiedrības iesaistes plāna (SEP) ir izstrādāts arī projekta sabiedrības sūdzību izskatīšanas mehānisms, lai iedzīvotāji varētu savlaicīgi un efektīvi iesniegt jautājumus vai sūdzības un saņemt uz tiem atbildes.
	Drošība Medības ir populāra atpūtas aktivitāte Krāslavas novadā (piemēram, Dagdas mednieku klubs), Saldus un Valmieras novadā. Lai gan neviena no projekta teritorijām netiek izmantota medībām,	Kā norādīts Sabiedrības iesaistes plānos (SEP), Sunly regulāri sazināsies ar vietējiem medību klubiem, lai informētu par projekta grafiku un galvenajiem etapiem.

	pastāv potenciāli sabiedrības veselības un drošības riski, kas var būt saistīti ar medību praksi reģionā, īpaši ņemot vērā projekta darbinieku pieplūdumu vietējā kopienā.	Visas medību aktivitātes projekta būvniecības laikā tiks apturētas vismaz 500 metru rādiusā ap projekta teritorijām.
Darbinieku izmitināšana	Darbinieku pieplūdums var radīt sabiedrības veselības, drošības un drošuma riskus, īpaši tiem, kas dzīvo tuvumā – piemēram, pie koledžas vai apkārtnē kopienā. Dagda: Tā kā EPC būvuzņēmējs vēl nav apstiprināts, nav zināmas arī konkrētas projekta darbinieku izmitināšanas prasības. Barkava: Darbinieki tiks izmitināti vietējā viesu namā, ko EPC uzņēmējs ir iegādājies Madonas novadā. Valmiera: Projekta darbinieki tiks izmitināti darbinieku viesnīcā <i>Alejparks</i>, kas atrodas Valmieras nomalē. Zirņi: Visticamāk, ka projekta darbinieki tiks izmitināti Saldū, taču tas tiks apstiprināts tikai pēc būvuzņēmēja piesaistes.	Tiks ieviests darbinieku izmitināšanas pārvaldības plāns, lai nodrošinātu, ka darbinieku izmitināšanas telpas ir drošas, aizsargātas, labā tehniskā stāvoklī, kā arī lai pārvaldītu attiecības starp darbiniekiem un vietējo sabiedrību. Visiem projekta darbiniekiem būs pienākums parakstīt ētikas kodeksu un obligāti piedalīties ievadapmācībā par ētikas kodeksu, kas ietver arī informāciju par dzimumā balstītu vardarbību un uzmākšanos (GBVH). Ārējais sabiedrības sūdzību izskatīšanas mehānisms tiks publicēts un izplatīts apkārtnē kopienai.
Bioloģiskā daudzveidība	DAGDA Projekta teritorija un saistītās būves neatrodas aizsargājamās dabas teritorijās. Tomēr viena no projekta zonām atrodas mikrolieguma buferzonā, kas izveidota aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai. Tuvākā aizsargājamā teritorija ir Rāznes nacionālais parks, kas atrodas aptuveni 700 m attālumā no projekta teritorijas, un kurā sastopamas vairākas aizsargājamās putnu sugas. Projekta teritorijas ekoloģiskā jutība tiek vērtēta kā vidēja. Teritorijā atrodas virszemes ūdens objekts, nobrieduši koki un teritorijas robežās – arī vecāki meža masīvi. Pastāv iespējamība, ka teritorijā ligzdo putni (iespējams, arī plēsīgie putni) un apkārtnē mežos mīt sikspārņi. Iespējama arī vietējo rāpuļu un abinieku klātbūtne, kā arī kaļķaini zālāji. BARKAVA Tuvākā aizsargājamā teritorija ir "Lielsalas purvs", kas atrodas aptuveni 0,9 km uz rietumiem no projekta teritorijas un ir nozīmīga melnā teteru dzīvotne. Tā kā aizsargājamā teritorija atrodas pietiekamā	Visas projektu vietas Tiks izstrādāts un īstenots Bioloģiskās daudzveidības pārvaldības, mazināšanas un kompensācijas plāns katrai projekta vietai, lai samazinātu riskus, kas varētu ietekmēt ekoloģiskos resursus. Tas ietvers šādus pasākumus: • Noliktavu un uzglabāšanas teritoriju norobežošana ar žogu; • Cik vien iespējams, izvairīties no ķīmisko herbicīdu izmantošanas, lai nepieļautu to nonāksanu tuvākajos ūdensobjektos; • Droša materiālu un/vai ķīmikāliju uzglabāšana; • Tranšeju un bedru aizklāšana vai nodrošināšana ar izejas/izbēgšanas ceļiem dzīvniekiem; • Vietas attīrīšana (t.i., veģetācijas, koku un lielu akmeņu noņemšana) jāveic saudzīgi, lai nenodarītu kaitējumu dzīvniekiem – tomēr šajā vietā darba teritorija ir atmatā atstāta lauksaimniecības zeme, tāpēc ekoloģisko objektu klātbūtne ir maz ticama;

	attālumā, netiek prognozēta negatīva ietekme. Projekta teritorijas bioloģiskā daudzveidība tiek vērtēta kā zema. Tā atrodas uz lauksaimniecībā izmantotās zemes, ko pilnībā ieskauj līdzīgas teritorijas. Uz vietas ir tikai viens nobriedis koks, kuram nav potenciāla sīkspārņu mītnēm. Ņemot vērā mītnes trūkumu, sīkspārņu izpēte nav nepieciešama. Putnu daudzveidība, visticamāk, ir ierobežota, lai gan vietējā pašvaldība norādījusi uz iespējamu griežu ligzdošanu apkārtnē. Iespējamā ietekme uz putniem samazinās, jo pārvades līnijas līdz Barkavas apakšstacijai tiks ierakts zemē. VALMIERA Teritorijas bioloģiskā daudzveidība tiek vērtēta kā zema. Tuvumā ir meži, un projekta teritorijā atrodas arī meža masīvs ar aizsargājamu purva biotopu, kas zaudē savu ekoloģisko vērtību koku invāzijas dēļ. Teritorijā atrodas arī neliels birzs fragments ar aizsargājamu, bet introducētu koku sugu un zemas nozīmes mūra drupas. Galvenais būvnieks teritorijā ir novērojis vilkus. ZIRŅI Projekta teritorijas bioloģiskā daudzveidība tiek vērtēta kā zema – tā sastāv no atmatā atstātas lauksaimniecības zemes un nelieliem virszemes ūdens objektiem. Tuvumā atrodas meži, to vidū arī augstvērtīgāki boreālie meži. Aiz teritorijas robežām atrodas aizsargājams purvs, taču uz to projekta ietekme netiek prognozēta.	• Uz vietas esošā nobriedušā koka saglabāšana; • Gan būvniecības, gan ekspluatācijas laikā apgaismojuma un trokšņa radītā ietekme jāsamazina līdz minimumam. “Sunly” zālāju zem saules paneļiem apsaimniekos kā zemas intensitātes pļavu, kas paredzēta sienam. Šāda apsaimniekošana veicinās daudzveidīgākas ekoloģiskās kopienas attīstību nekā pašreizējais aramzemes režīms. Lai nodrošinātu papildu biotopus dažādām sugu grupām, teritorijā var tikt uzstādītas mākslīgās sīkspārņu un putnu būrīši, sekli dīķīši abiniekiem un mākslīgi slēpņi rāpuļiem. Dagda Esošie virszemes ūdensobjekti un koki netiks izņemti un tiks saglabāti esošajā stāvoklī. Valmiera Tiks izstrādāta uzlabošanas shēma sadarbībā ar zemes īpašnieku, lai atjaunotu projekta teritorijā esošo aizsargājamo purvu, izretinot kokus. Tas palīdzēs atjaunot šo biotopu optimālā dabas aizsardzības stāvoklī.
Ainavas un vizuālā ietekme	Dagda Teritorijas jutīgums ainavas aspektā tiek vērtēts kā zems. Nav paredzama būtiska vizuālā ietekme, jo saules parks atrodas nomaļā vietā, prom no tuvākās apdzīvotās vietas Dagdas un to ieskauj meži. Dažas atsevišķas māsaimniecības atrodas 200 metru attālumā no projekta teritorijas. Barkava Teritorijas jutīgums ainavas aspektā tiek vērtēts kā zems. Nav paredzama būtiska vizuālā ietekme, jo saules parks atrodas nomaļā vietā, prom no tuvākās apdzīvotās vietas Barkavas. Tuvākie sabiedriskie	“Sunly” sadarbojas ar kaimiņos esošajiem zemes īpašniekiem, lai nodrošinātu, ka visas bažas — īpaši tās, kas saistītas ar ietekmi uz ainavu — tiek ņemtas vērā projekta izstrādes gaitā. Tāpat “Sunly” īsteno un integrēs projektēšanas prasības, ko noteikušas Krāslavas, Madonas, Saldus un Valmieras pašvaldības. Lai mazinātu iespējamo vizuālo ietekmi uz tuvumā esošajām māsaimniecībām, tiks apsvērti risinājumi, piemēram, apzaļumošana un ainavas aizsegi.

	ainavas uztvērēji ir divas mājsaimniecības aptuveni 1,2 km rietumos no parka teritorijas. No šiem īpašumiem saules parku nevar redzēt. Tomēr saules parka izbūve var mainīt vietējās ainavas raksturu, kas pašlaik pārsvarā ir lauksaimniecības zeme. Valmiera Teritorijas jutīgums ainavas aspektā tiek vērtēts kā zems. Nav paredzama būtiska vizuālā ietekme, jo saules parks atrodas nomaļā vietā, prom no tuvākās apdzīvotās vietas Matīšiem, un to ieskauj meži. Dažas atsevišķas mājsaimniecības atrodas 200 metru attālumā no projekta teritorijas. Zirni Teritorijas jutīgums ainavas aspektā tiek vērtēts kā zems. Nav paredzama būtiska vizuālā ietekme, jo saules parks atrodas samērā nomaļā vietā. Tomēr vairākas atsevišķas mājsaimniecības atrodas 200 metru rādiusā no parka un var piedzīvot vizuālu ietekmi.	
Arodveselība un darba drošība (OHS)	Būvniecības fāzē augsta riska darbības darbiniekiem ietver: pakļaušanu elektriskiem apdraudējumiem un iespējamai elektrošokam, darbus augstumā, fiziskus riskus, kas saistīti ar smagu tehniku un iekārtām, klupšanas un krišanas riskus, kā arī troksni, putekļus un bīstamu materiālu ietekmi. Sosnovska latvānis, kas tiešā kontaktā ar cilvēka ādu ir īpaši bīstams, plaši izplatīts Dagdas un Barkavas projektu vietās, jo īpaši pieguļošajos kanālos. Sunly jau ir piesaistījis licencētu speciālistu no Barkavas pagasta, kurš nodrošina latvāņu iznīcināšanu projekta teritorijās.	“Sunly” korporatīvā līmeņa darba aizsardzības rokasgrāmata (Health and Safety Handbook) tiks nodota pieejai būvuzņēmējiem, un tā kalpos kā pamats konkrētam darba aizsardzības plānam (OHS plan), kas tiks izstrādāts Dagdas projektam. Būvuzņēmējs izstrādās un ieviesīs OHS plānu, lai mazinātu nelaimes gadījumu un incidentu risku, nodrošinātu drošu darba vidi un veicinātu darbinieku veselību un aprīkojuma drošu lietošanu. Papildus tiks izstrādāts arī ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas plāns (Emergency Preparedness and Response Plan), kurā tiks ņemtas vērā dažādas ārkārtas situācijas — tostarp procedūras darbiniekiem, kuri nonāk saskarē ar latvāņiem, un iespējamie negadījumi. Šis plāns tiks izstrādāts sadarbībā ar attiecīgajām pusēm — būvniekiem, apakšuzņēmējiem, vietējiem neatliekamās palīdzības dienestiem un uzraudzības institūcijām.
Darbaspēks un darba apstākļi	Vāja būvuzņēmēju un apakšuzņēmēju darba spēka pārvaldība var radīt veselības, drošības un drošības riskus gan pašiem darbiniekiem, gan vietējās sabiedrības locekļiem.	“Sunly” ir izstrādāts ētikas kodekss (Code of Conduct), un uzņēmums ieviesīs arī personāla (HR) politiku, lai regulētu visu darbinieku, kā arī darbuzņēmēju un apakšuzņēmēju rīcību projekta vietās. Ētikas kodeksā iekļauti principi par nediskrimināciju, dzimuma vardarbību un uzmākšanos, darbinieku tiesībām uz apvienošanās, darba

		ņēmēju tiesībām, bērnu/piespiedu darbaspēka nepieļaušanu un attieksmi pret ārējiem darbiniekiem. Šie noteikumi būs saistoši arī darbuzņēmējiem un apakšuzņēmējiem, un tie tiks iekļauti viņu līgumos projekta ietvaros. Visiem projekta darbiniekiem būs pieejams arī atsevišķs darbinieku sūdzību izskatīšanas mehānisms, kurā viņi varēs izteikt jebkādas jautājumus vai sūdzības.
Zemes iegūšana un pārvietošana	Visa projekta īstenošanai nepieciešamā zeme ir iegūta. Projekts nav saistīts ne ar fizisku, ne ekonomisku citu darbību pārvietošanu. Ar visiem iesaistītajiem zemes īpašniekiem jau ir noslēgti ilgtermiņa zemes nomas līgumi, kas panākti brīvprātīgi, tirgus apstākļos. Visiem zemes īpašniekiem bija tiesības atteikties, un saistībā ar projektu nav pieprasītas vai piešķirtas piespiedu zemes atsavināšanas tiesības. “Sunly” ir noslēdzis servitūta līgumus ar visiem zemes īpašniekiem, kuru teritorijā tiks ierīkots pazemes kabeļa savienojums. Zemes īpašnieki, kurus skar kabeļa koridora izbūve, var piedzīvot nelielus traucējumus (troksni, satiksmi, putekļus u.c.) būvniecības un ekspluatācijas (apkopes) laikā.	Katram no četriem projekta objektiem ir izstrādāts iesaistīto pušu iesaistes plāns (SEP), kurā detalizēti izklāstīta konsultāciju un iesaistes pasākumu programma. Tā ietver arī aktivitātes ar zemes īpašniekiem, kurus ietekmē pārvades līniju būvniecība, lai risinātu esošās ieinteresēto pušu bažas, kā arī regulāras konsultācijas un informācijas sniegšanu visa projekta dzīves cikla laikā. Kā daļa no SEP ir izstrādāts projekta sabiedrības sūdzību izskatīšanas mehānisms, kas tiks izplatīts ietekmētajiem zemes īpašniekiem, lai viņi varētu viegli iesniegt savas bažas.
Spiediens uz jau esošo infrastruktūru un pakalpojumiem	Tā kā projekts neprasa lielu ūdens vai citu resursu patēriņu, tas neradīs papildu slodzi uz vietējo sociālo infrastruktūru vai pakalpojumiem.	Nav nepieciešami kompensējoši (mazināšanas) pasākumi.
Kultūras mantojums	Nav konstatēta būtiska ietekme uz vēsturiskā vai kultūras mantojuma objektiem. Nevienā no projekta teritorijām vai kabeļu koridoriem neatrodas kultūras mantojuma objekti. Dagda Tuvākais kultūras mantojuma objekts projekta vietai ir Lieltiršēvas viduslaiku kapsēta (NKMP Nr. 1085) — reģionālas nozīmes valsts aizsargājams piemineklis, kas atrodas aptuveni 1,4 km uz dienvidiem no projekta teritorijas. Barkava Tuvākais kultūras mantojuma objekts projekta vietai ir Aizkārkles vēlinā dzelzs laikmeta kapsēta (NKMP Nr. 1636), kas	Tiks izstrādāta un ieviesta nejaušo atradumu procedūra (Chance Find Procedure), lai nodrošinātu gatavību jebkādu nejauši atklātu kultūras mantojuma objektu gadījumā un garantētu, ka projekta īstenošanas laikā netiek ietekmēti kultūras mantojuma objekti vai vērtības.

	atrodas aptuveni 700 m uz dienvidaustrumiem no projekta teritorijas. Valmiera Aptuveni 1,6 km uz austrumiem no projekta vietas, Matīšu ciemā, atrodas četri valsts aizsargājami kultūras mantojuma objekti: Matīšu luterāņu baznīca, tās altāris un kancele, kā arī seno Droņu kapu teritorija. Zirņi Aptuveni 1,4 km uz ziemeļiem no projekta teritorijas atrodas nacionālas nozīmes kultūras piemineklis — Oskara Kalpaka piemiņas vieta, kuru ieskauj 500 m aizsargjosla.	
Piegādes ķēde	Pastāv potenciāli riski, ka projekta saules paneļu piegādātāji varētu izmantot bērnu vai piespiedu darbu. Tomēr Sunly ir izstrādājis piegādes ķēdes pārvaldības deklarāciju (Supply Chain Management Statement), kurā uzņēmums apņemas ieviest piegādes ķēdes pārvaldības sistēmu, lai identificētu, pārvaldītu un novērstu piespiedu darbu, kā arī citu būtisku vides un cilvēktiesību risku ietekmi. Sunly ir arī piegādātāju ētikas kodekss (Supplier Code of Conduct), kas nodrošina, ka piegādātāji darbojas saskaņā ar starptautiski atzītiem minimālajiem cilvēktiesību, darba un vides aizsardzības standartiem.	Sunly izstrādā savu piegādes ķēdes pārvaldības sistēmu, kā tas aprakstīts uzņēmuma piegādes ķēdes deklarācijā (Supply Chain Statement), lai mazinātu bērnu un piespiedu darba riskus piegādes ķēdē.

Vides un sociālā uzraudzība tiks īstenota gan projekta būvniecības, gan ekspluatācijas fāzē. Sunly pieprasīs saviem būvuzņēmējiem uzraudzīt būtiskos vides aspektus, kas saistīti ar viņu darbībām (piemēram, ieteikto mazināšanas pasākumu ieviešanu, lai samazinātu putekļu emisiju, kontrolētu trokšņa līmeni, novērstu noplūdes, nodrošinātu pienācīgu satiksmes pārvaldību utt.). Sunly veselības, drošības, vides un kvalitātes (HSEQ) vadītājs un projektu vadītājs uzraudzīs un ziņos par būvuzņēmēju sniegumu vides, veselības un drošības, kā arī sociālajā jomā.

12 KOMUNIKĀCIJA

12.1 Ieinteresēto personu iesaistes plāns

Četri ieinteresēto personu iesaistes plāni (SEP) ir izstrādāti katrai no projekta vietām, balstoties uz Sunly sabiedrības iesaistes sistēmu. Šajos plānos ir identificētas ieinteresētās puses, viņu iespējamās intereses saistībā ar projektu, kā arī pieejas un metodes iesaistes nodrošināšanai visā projekta dzīves ciklā. SEP plānos ieinteresētās puses ir sadalītas divās kategorijās:

- **Primārās ieinteresētās puses** – indivīdi un grupas, kuras projekts tieši ietekmē vai kurām ir būtiska ietekme uz projektu;
- **Sekundārās ieinteresētās puses** – iesaistītās puses, kurām ir ietekme uz projektu, bet kuras pašas nav tieši ietekmētas.

Plānos aprakstītas metodes un termiņi, kā informēt un iesaistīt ieinteresētās puses iekļaujošā un savlaicīgā veidā par projekta aktivitātēm, tostarp iespējamām ietekmēm. Tie ietver arī apsvērumus par potenciāli mazāk aizsargātām vai grūtāk sasniedzamām sabiedrības grupām, lai nodrošinātu pieejamu un iekļaujošu pieeju iesaistei.

SEP ir “dzīvi dokumenti”, un, identificējot jaunas ieinteresētās puses vai paredzot papildu aktivitātes projektā, tie tiks attiecīgi atjaunināti.

12.2 Sūdzību izskatīšanas mehānisms

Ieinteresēto pušu iesaistes plānos (SEP) ir ietverts sūdzību izskatīšanas mehānisma apraksts, kas tiks ieviests, lai nodrošinātu, ka ieinteresētās puses un vietējās kopienas var vienkārši (un pēc izvēles arī anonīmi) iesniegt sūdzības, izmantojot dažādas metodes, un ka šīs sūdzības tiks izskatītas atbilstošā un savlaicīgā veidā.

Īpaša uzmanība tiks pievērsta apmācībai darbiniekiem, kas būs atbildīgi par šī mehānisma īstenošanu. Papildus tiks nodrošināts atsevišķs iekšējs sūdzību izskatīšanas mehānisms visiem projekta darbiniekiem, tostarp tiem, ko nodarbina līgumslēdzēji un apakšuzņēmēji.

Sūdzību mehānisms ļauj iesniegt anonīmas un sensitīvas sūdzības (piemēram, par dzimuma diskrimināciju, vardarbību vai uzmākšanos). Jebkuras sūdzības, komentāri vai bažas var iesniegt uzņēmumam mutiski (pa tālruni vai klātienē), rakstiski (pa pastu vai e-pastu), kā arī aizpildot sūdzību veidlapu. Veidlapas un tam paredzētās kastītes būs pieejamas projekta teritorijā un citās sabiedrībai pieejamās, piemērotās vietās.

Visas sūdzības tiks klasificētas un reģistrētas konfidencialā sūdzību reģistrā. Katras sūdzības reģistrā būs norādīta šāda informācija:

- Sūdzības apraksts;
- Saņemšanas datums / apstiprinājuma nosūtīšana sūdzības iesniedzējam;
- Veiktās darbības (izmeklēšana, koriģējoši pasākumi);
- Atrisināšanas datums un noslēgums / atgriezeniskās saites sniegšana iesniedzējam.

Sūdzību saņemšana tiks apstiprināta piecu darba dienu laikā no tās iesniegšanas, un atbilde tiks sniegta ne vēlāk kā 30 darba dienu laikā. Sūdzību iesniedzēji jebkurā laikā var arī vērsties pēc tiesiskās aizsardzības līdzekļiem saskaņā ar vietējiem likumiem un noteikumiem.

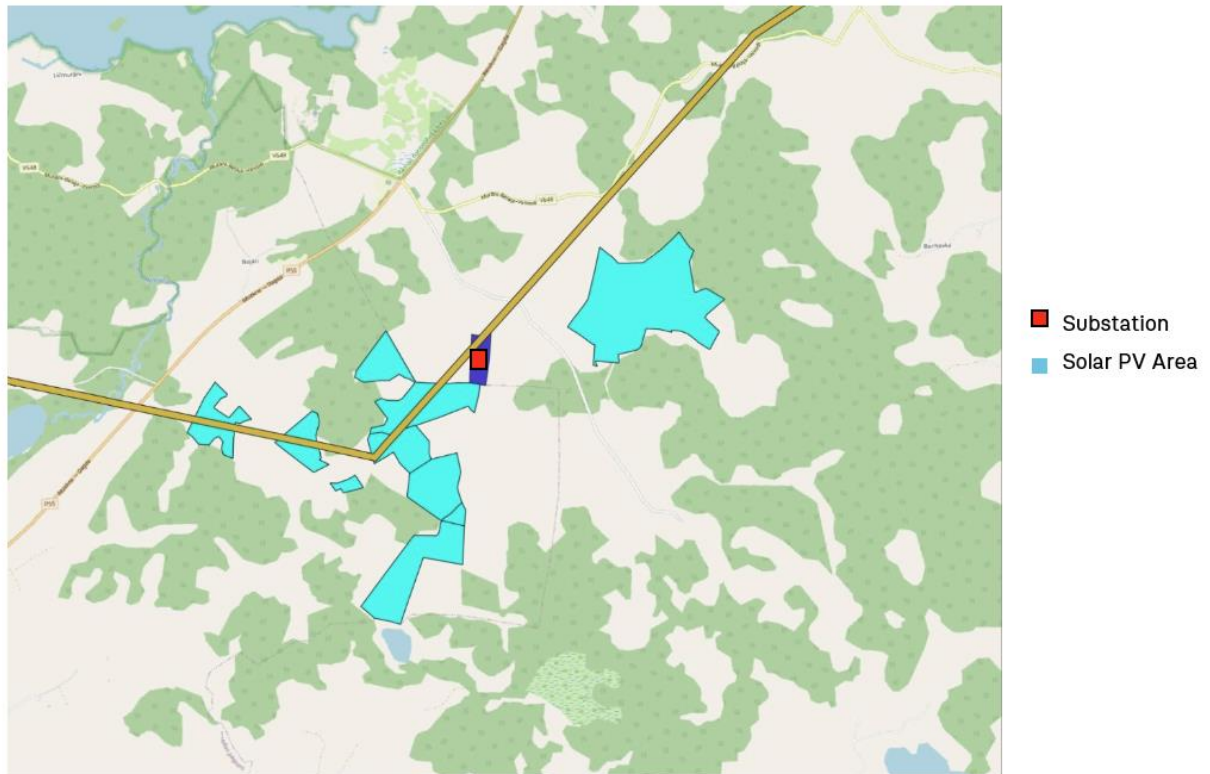
13 KONTAKTINFORMĀCIJA

Kontaktinformācija vispārējiem jautājumiem un sūdzību iesniegšanai ir šāda:

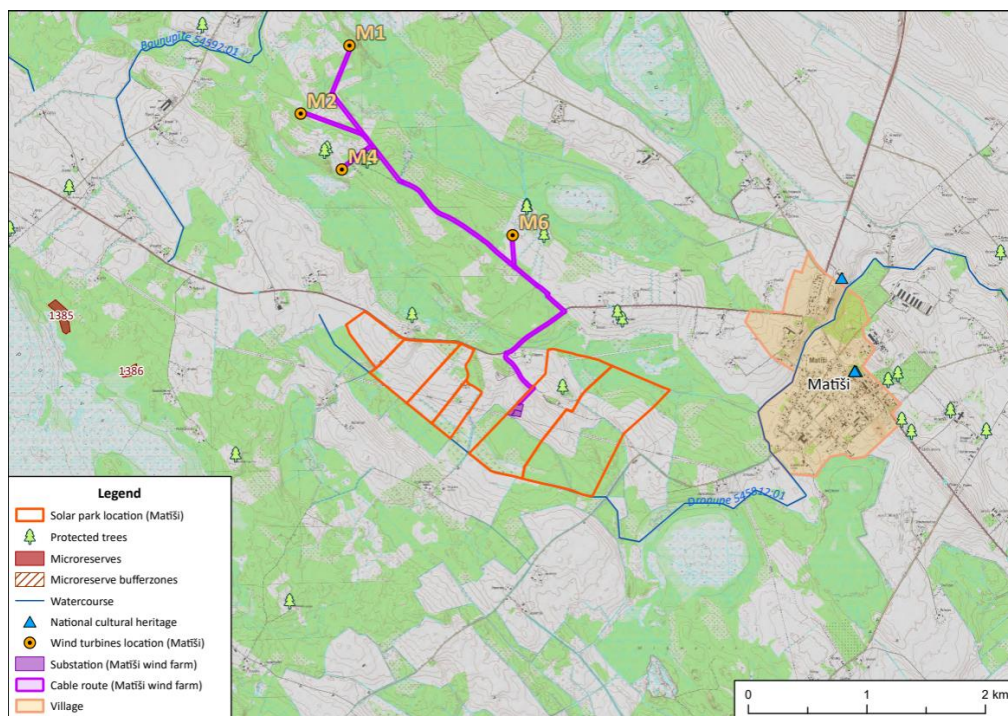
Sunly Komunikāciju vadītājs	
VĀRDS, UZVĀRDS:	Gita Sauka
Adrese:	Biroju iela 10, Lidosta "Rīga", Mārupes pag., Mārupes nov., LV-1053
Telefona numurs:	+ 371 28326828
E-pasts:	Gita.sauka@sunly.lv
Sunly mājaslapa:	https://sunly.ee/lv
Ziņošanas līnija (par pārkāpumiem/sūdzībām)	https://sunlyalsevacomplaints.integrityline.com/
Dagdas projekta mājaslapa:	https://vejaparksdagda.lv/
Barkavas projekta mājaslapa:	https://barkavasenergijasparks.lv/
Valmieras projekta mājaslapa:	https://vejaparksmatisi.lv
Zirni projekta mājaslapa:	https://vejaparkskurzeme.lv/

14 PIELIKUMI

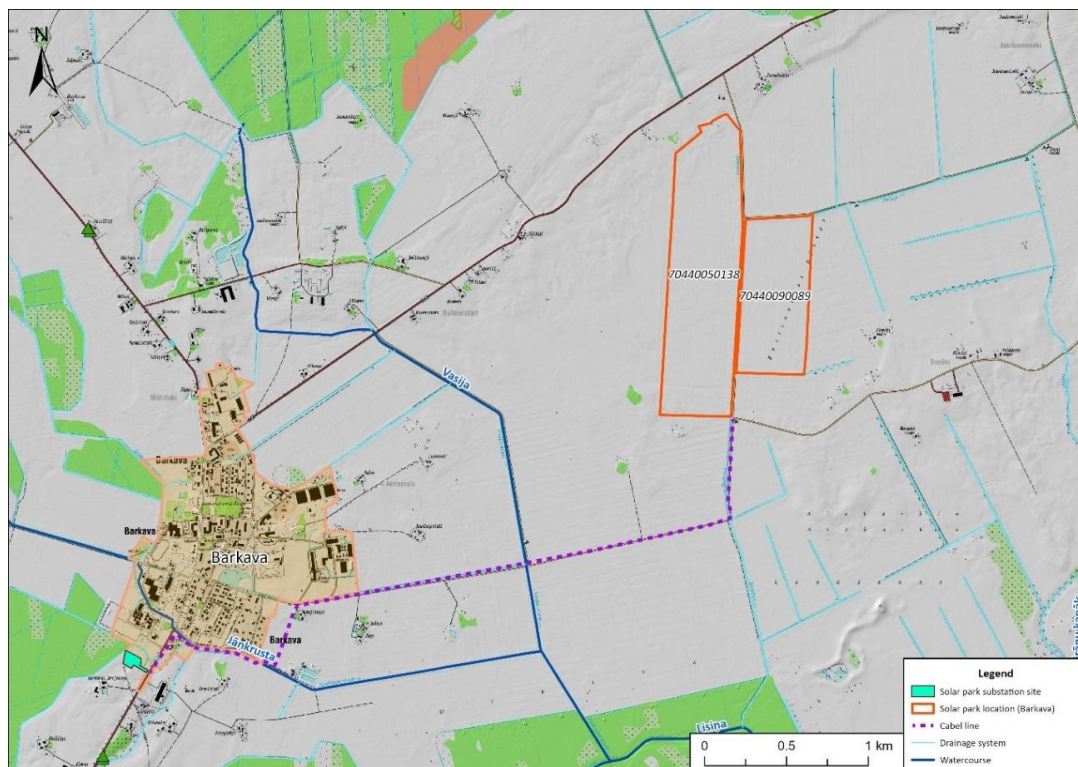
Dagdas projekts un tā sastāvdaļas

Valmieras projekts un tā sastāvdaļas

Barkavas projekts un tā sastāvdaļas

Zirni projekts un tā sastāvdaļas

